

ALEKSANDER NOWORÓL KONSULTING

30-348 Kraków, ul. Chmieleniec 37/27, tel./fax: 012 263 63 33

<http://www.noworol.eu>, e-mail: konsulting@noworol.eu

**Ocena prac nad
Strategią Rozwoju Gdańska 2030 Plus
wraz z rekomendacjami**

Kraków styczeń 2014

Spis treści

Ocena efektów debaty publicznej dot. budowy Strategii Rozwoju Gdańska 2030 Plus, w odniesieniu do projektu zarysu strategicznych priorytetów rozwoju	3
Opracowanie rekomendacji proponowanych działań dla polityki rozwoju (zalecane kierunki/wyzwania rozwoju miasta) uwzględniając zidentyfikowane bariery i szanse rozwoju miasta	3
Ocena merytoryczna zarysów strategicznych priorytetów rozwoju	6
<i>Chmura - Mieszkańcy</i>	7
<i>Chmura - Bezpieczeństwo</i>	8
<i>Chmura - Współpraca</i>	9
<i>Chmura - Mobilność</i>	9
<i>Chmura - Kształcenie</i>	10
<i>Chmura - Otwartość</i>	10
Zakończenie	11

Ocena efektów debaty publicznej dot. budowy Strategii Rozwoju Gdańska 2030 Plus, w odniesieniu do projektu zarysu strategicznych priorytetów rozwoju

Ocenę opracowano na podstawie raportu, prezentującego sprawozdanie z debat z uczestnikami prac nad Strategią, prowadzonych z udziałem mieszkańców, uczniów oraz przedstawicieli organizacji pozarządowych w 2013 r. Raport sporządzony przez moderatora spotkań Piotra Wołkowińskiego, daje szczegółowy opis tego, co zostało zrobione. Cały proces prowadzony był w bardzo dobry i przejrzysty sposób, pozwalający zaktywizować uczestników, a jednocześnie - uzyskać wiedzę o tym, jak mieszkańcy, i wybrane ich grupy, postrzegają zagadnienia rozwoju Miasta. Dużo do życzenia pozostawia kwestia reprezentatywności przedstawianych opinii, jednakże w kraju o niskim kapitale społecznym – na obecnym etapie przemian społeczno-gospodarczych w Polsce – nie można liczyć na wiele więcej. W ocenie autora, wyniki debat strategicznych, nie odbiegające od wniosków, które wysnuć można z – przedstawionych wcześniej w Ocenie – analiz i diagnoz, dobrze te analizy i diagnozy uzupełniają. Warto zwłaszcza wskazać, czytelny w debatach z wszystkimi grupami, nacisk na uwzględnienie w Strategii spraw związanych z podniesieniem poziomu edukacji, aktywności obywatelskiej oraz przedsiębiorczości, także stanowiącej formę aktywności społecznej. Każda grupa artykułowała to w nieco inny sposób, ale – w opinii piszącego – czytelna jest korelacja z deficytami, ujawnionymi w trakcie analizy trendów rozwojowych.

Postulaty formułowane w trakcie debat dotyczą spraw ważnych dla mieszkańców, uczniów i przedstawicieli organizacji pozarządowych, niekoniecznie zaś – kluczowych z punktu widzenia formułowania priorytetów strategicznych. Ważny jest zatem wkład moderatora, który odpowiednio pogrupował postulaty, a także opatrzył je własnym i w opinii autora trafnym komentarzem. Nie wystarczająco czytelnym elementem raportu jest jednak samo grupowanie postulatów. Zawarte w raporcie stwierdzenie, że „Następnie zapraszano uczestników do „przeniesienia się” w przyszłość do 2030 roku i zastanowienia się, biorąc pod uwagę różne dziedziny życia społecznego, co mogłoby stanowić sukces w danym temacie, oraz w jaki sposób go osiągnięto”¹ może oznaczać, że moderator wyprzedzająco ukierunkował odpowiedzi poprzez wskazanie „różnych dziedzin życia społecznego”, lub też, że zadawał różnego typu pytania, a na ich podstawie – wyłoniły się grupy problemowe, które zostały ujęte w raporcie. Z metodycznego punktu widzenia, kwestia ta ma zasadnicze znaczenie, gdyż widać wyraźnie, że – wyłaniające się z debat – poszczególne grupy problemowe postulatów korelują z propozycjami priorytetów strategicznych. Czytelna jest więc spójność pomiędzy grupami postulatów, a - przedstawionymi poniżej - priorytetami strategicznymi, ujętymi w zbioru, określane jako „chmury”. Trzeba jednak podkreślić, że nawet jeśli przyjmiemy wariant, w którym grupy postulatów zostały wcześniej zdefiniowane, to i tak, na wyróżnienie zasługuje zaangażowanie mieszkańców, którzy potrafili wypełnić treścią każdą z kategorii konceptualizacji przyszłości miasta.

Opracowanie rekomendacji proponowanych działań dla polityki rozwoju (zalecane kierunki/wyzwania rozwoju miasta) uwzględniając zidentyfikowane bariery i szanse rozwoju miasta

Przedstawiona powyżej synteza i ocena rozwoju społeczno-gospodarczego Gdańska i zmian zachodzących w Mieście, stwarza możliwość wskazania rekomendacji proponowanych działań w obrębie polityki rozwoju.

¹ P. Wołkowiński (2013), Debaty strategiczne z uczestnikami prac nad Strategią Rozwoju Gdańska 2030 Plus: mieszkańcami, uczniami, organizacjami pozarządowymi, Raport UMwG, s. 5.

Jeśli istotą strategii jest koncentracja na zagadnieniach priorytetowych, to - w opinii autora - rekomendacje powinny objąć przede wszystkim interwencje w obszarach, w których dziś Gdańsk pozostaje poza krajową czołówką miast metropolitalnych. Wśród rekomendacji powinny być też odniesienia do atutów Gdańska, o czym poniżej.

Najważniejszą rekomendacją w tym aspekcie jest koncentracja na priorytetach związanych z poprawą systemu edukacji na wszystkich poziomach, w kontekście rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego. Niższy poziom skolaryzacji, relatywnie odstająca od pozostałych miast pozycja Gdańska jako ośrodka akademickiego, niekonkurencyjny poziom wykształcenia mieszkańców oraz niedostateczny udział mieszkańców w kształceniu ustawicznym – to w dobie współczesnej katalog słabych stron systemu edukacyjnego Miasta. Wydaje się, że poprawa sytuacji jest tutaj koniecznością, szczególnie, jeśli Gdańsk chce utrzymać wysoki status rozwoju gospodarczego. Prędzej, czy później, trudno będzie rozwijać „gospodarkę opartą na wiedzy”, nie dysponując odpowiednimi kadrami. Poprawa Gdańska, jako ośrodka kształcenia jest tym ważniejsza, że analiza wykazała słabość kapitału ludzkiego i społecznego Miasta, także w innych badanych obszarach. Refleksja związana z poprawą stanu edukacji i wykształcenia powinna prowadzić do zdefiniowania odpowiednich priorytetów szczegółowych, obejmujących stymulowanie rozwoju oświaty na wszystkich poziomach oraz – co chyba dziś najważniejsze – podniesienie rangi ośrodka akademickiego. Może warto wykorzystać ogólnie niekorzystne zmiany demograficzne (zmniejszenie się liczby uczniów i studentów) do: koncentracji na jakości nauczania, integracji szkół ze środowiskiem społecznym i promocji edukacji wśród wszystkich grup wiekowych, stworzenia systemu stypendiów dla odnoszących sukcesy nauczycieli akademickich i studentów. Wkraczamy tu też w sferę relacji pomiędzy stanem edukacji a poziomem kapitału społecznego w Mieście. Wyłania się stąd kolejna rekomendacja, którą jest nadanie priorytetu działaniom zwiększającym aktywność obywatelską. W tej sferze w ogóle w Polsce napotykamy na problemy. W Gdańsku mamy do czynienia z sytuacją, polegającą na tym, że mieszkańcy są coraz lepiej sytuowani i uważają się za dobrze poinformowanych (o działaniach Miasta), a jednocześnie – relatywnie mniej (niż mieszkańcy polskich ośrodków metropolitalnych) angażują się w życie publiczne i własną działalność gospodarczą. Rekomendowanym kierunkiem dla władz miasta jest więc mobilizacja zachowań proaktywnych w życiu społecznym i gospodarczym. I znów, podobnie jak w przypadku edukacji, stawką jest włączenie się Miasta w nowy paradygmat rozwoju, w którym kluczową rolę odgrywa mobilizacja potencjałów endogenicznych oraz współpraca terytorialna. Tworzenie się partnerstw terytorialnych nie jest modą, ale odpowiedzią na wyzwania sieciowych relacji społeczno-gospodarczych. Istotą opisywanej rekomendacji jest więc tworzenie infrastruktury dla różnych form współpracy: międzynarodowej, krajowej, regionalnej, metropolitalnej i lokalnej, urzeczywistnianej poprzez rozmaite konfiguracje zarządzania wielopodmiotowego i wielopoziomowego. Należy podkreślić, że w procesie dialogu publicznego podobne kwestie były także akcentowane, a w propozycji priorytetów Strategii poruszane zagadnienia znalazły właściwy wymiar i kształt. Trzeba zaznaczyć, że do tego typu zagadnień odwołuje się kilka tzw. „chmur” priorytetów strategicznych: Mieszkańcy, Bezpieczeństwo, Mobilność, Kształcenie, Otwartość. Autor zdecydowanie popiera, przyjęty w koncepcji proponowanych priorytetów strategicznych, model integrowania działań związanych z poprawą kapitału ludzkiego i społecznego w Gdańsku. Warto może także zaakcentować tę problematykę, formułując cel główny („chmurę” główną), w rodzaju: „GDAŃSK AKTYWNY”, „GDAŃSK INTELIGENTNY”, „GDAŃSK UCZY SIĘ”.

Trzeba podkreślić, że badanie sytuacji i trendów rozwojowych Miasta pozwoliło zidentyfikować w Gdańsku wiele cech i procesów pozytywnych, a nawet - bardzo pozytywnych. Strategia powinna odnosić się także do tych elementów, choć - w opinii autora - mają one dziś w Gdańsku, jako pole interwencji publicznej, niższy priorytet, niż poprawa kapitałów ludzkiego i społecznego.

Rekomenduje się podkreślenie atutów gospodarczych Gdańska, związanych z gospodarką morską i potrzebą dalszego wzmacniania zaplecza usługowego, charakteryzującego współczesne porty. W tym kontekście, niezwykle ważnym aspektem jest tworzenie kompleksowej oferty usług

transportowych w skali Trójmiasta, Gdańskiego Obszaru Metropolitalnego, a nawet – jak sygnalizowano wcześniej – wszystkich portów Zatoki Gdańskiej. Gdańsk, co trafnie zaakcentowano w propozycji priorytetów strategicznych, powinien stać się dla południowego Bałtyku centrum usług sprzyjających mobilności – szeroko rozumianym przepływom. Porty morskie Gdańska i Gdyni, port lotniczy w Rębiechowie, systemy transportowe: drogowy i kolejowy, czyli elementy tworzące dzisiejszy, bardzo pozytywny obraz metropolii trójmiejskiej, to znakomite przesłanki dla rozwoju usług logistycznych i innych form zaplecza gospodarki morskiej. Właśnie gospodarka i transport stanowią dziś największe atuty Miasta i budują – w relacji do innych polskich ośrodków – wysoką pozycję konkurencyjną. Wydaje się, że ten obraz Gdańska, jako „przestrzeni przepływów”, stanowi jednocześnie atut, ale i kolejne wyzwanie dla zarządzających rozwojem. Gdańsk jest silny w skali przepływów konwekcyjnych, nie jest natomiast już tak silny w sferze przepływów kapitałowych i informacyjnych. To pole do zagospodarowania, poprzez rozwój usług finansowych oraz informatycznych. Te pierwsze zwykle pozostają w pewnej relacji do świata władzy i pod tym względem w dzisiejszej Polsce (spoglądając z odległego Krakowa) wydaje się, że Gdańsk dysponuje wieloma prerogatywami. Te drugie, czyli przepływy informacyjne, wiążą się z pozycją lokalnego środowiska naukowego oraz obecnością przedsiębiorstw, które na wiedzy budują swoją przewagę konkurencyjną. W tym obszarze, Gdańsk ma zaledwie szansę, którą dopiero może wygrać. Atrakcyjność Miasta dla działalności technologicznie zaawansowanych, na 5 miejscu w kraju – to pozycja dobra, ale chyba poniżej aspiracji. Jeśli nałożymy na to relatywną słabość gdańskiego ośrodka akademickiego (w stosunku do innych polskich metropolii), to zobaczymy skalę przedsięwzięć, które stają przed elitami i władzami Gdańska. Warto pamiętać, że północny (za Bałtykiem) sąsiad Polski – Szwecja należy do krajów o najbardziej zaawansowanej technicznie gospodarce w Europie. Gdańsk ma uzasadnioną geograficznie pozycję tworzenia pomostu pomiędzy Polską a krajami bałtyckimi, w tym właśnie Szwecją czy Finlandią. Warto zatem pracować nad lokalizacją w Gdańsku, z jednej strony – central polskich instytucji publicznych, z drugiej zaś – przedstawicielstw / central firm związanych z aktywnością wiedzochłonną. Wymaga to odpowiedniego kapitału ludzkiego – pracowników o rozwiniętych kompetencjach. Wysokie zarobki w Gdańsku powinny ułatwić pozyskanie takich pracowników, a więc dotykamy tu znów kwestii mobilności, tym razem ludzi, których trzeba do Gdańska zaprosić i ściągnąć.

W Polsce barierą mobilności ludzkiej są generalnie: trudny (drogi) rynek mieszkaniowy oraz oczekiwany społecznie dostęp do usług np. opiekuńczych dla dzieci, które pozwoliłyby młodym profesjonalistom na realizowanie się z dala od rodziny („instytucja babci” zajmującej się często chorującymi dziećmi jest społecznie nie do przecenienia). Dotykamy tu kolejnej rekomendacji, która wyłania się w świetle analiz prowadzonych w ramach niniejszej Oceny. W związku z tym, że w Gdańsku mieszkania są – w relacji do zarobków – bardziej dostępne niż w innych metropoliach, rekomenduje się poprawić poziom opieki nad małymi dziećmi i uczynić z tego jedną z „wizytówek” Miasta. Idąc dalej, sugeruje się nadanie strategicznego priorytetu dla stworzenia w Gdańsku rozwiniętego systemu usług dla młodych ludzi, którzy przeprowadzą się do Gdańska. Wydaje się, że jest to jedna z form interwencji publicznej, na których Miasto może budować przewagę konkurencyjną, odpowiednio wzmacniając lokalny kapitał ludzki. Analiza „chmur” priorytetów strategicznych pozwala dostrzec zbliżone podejście (autor tak właśnie interpretuje pojęcie / priorytet Imigracja).

Podsumowując, badanie 6 obszarów funkcjonowania Miasta skłania do przedstawienia 3 rekomendacji, o zmniejszającej się ważności, zgodnie z następującą kolejnością:

1. wzmocnienie kapitału ludzkiego i społecznego poprzez interwencję w obszarach edukacja i aktywność obywatelska,

2. dalsze budowanie przewag konkurencyjnych w obszarach gospodarka i transport poprzez wykreowanie Gdańska, jako „miasta mobilności”, czyli rozwijanie usług wykorzystujących dotychczasowe atuty Miasta, poszerzonych o kolejne sfery aktywności, związane z wiedzą i zaawansowanymi technologiami,
3. stworzenie dla młodych ludzi, osiedlających się w Gdańsku (lub gdańskim obszarze metropolitalnym), przyjaznego środowiska życia (z dala od rodzin), zwłaszcza w odniesieniu do wysokiego poziomu opieki nad dziećmi.

Ocena merytoryczna zarysów strategicznych priorytetów rozwoju

Zarys strategicznych priorytetów rozwoju w postaci tzw. „chmur” jest koncepcją oryginalną i inspirującą. W najbardziej rozwiniętej wersji, którą autor otrzymał, zarysowano 6 „chmur”, skonstruowanych na podstawie autorskiej analizy zidentyfikowanych trendów, raportów z opinii mieszkańców, oraz – co godne podkreślenia – dialogu społecznego na temat Strategii z mieszkańcami. Ocena merytoryczna tak sformułowanego materiału została skonstruowana w postaci poniższych opinii. Opinie te mają charakter ekspercki i wykraczają poza przedstawione wcześniej oceny i autorskie diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej Gdańska i procesu opracowania Strategii.

Pierwszy aspekt oceny odnosi się do graficznej formy prezentacji priorytetów w postaci „chmur”. W opinii piszącego – to forma znakomita i innowacyjna, jednocześnie – niosąca ważne treści merytoryczne i oddziałująca na wyobraźnię. Forma prezentacji, poprzez zastosowany przekaz graficzny, unaocznia trzy ważne aspekty priorytetów strategicznych, charakteryzujących się zawsze pewną dozą niedookreśloności.

Po pierwsze, eksponowany jest w ten sposób ich ogólny, ramowy charakter, który wyłania się z prowadzonych analiz i prognoz. Twórczy proces myślowy polega na formowaniu – od ogółu do szczegółu – kolejnych przybliżeń przetwarzanych zagadnień, a formułowanie priorytetów jest na początku tego procesu.

Po drugie, koncepcja „chmury” odzwierciedla pewne oddalenie w czasie realizacji celów strategicznych, a więc niemożliwość ich pełnego dopracowania, na wczesnym etapie prac nad strategią. Planowanie strategiczne rozwoju terytorialnego, które – z uwagi na trwanie procesów inwestycyjnych, czy tempo ewolucji zachowań społecznych – musi zakładać odległy horyzont czasowy, powinno uwzględniać dynamikę zmian otoczenia. Występowanie takich zmian czyni niemożliwym nadmierne uszczegóławianie wstępnych propozycji priorytetów.

Po trzecie, pojęcie „chmury” nawiązuje metaforycznie do rzeczywistości, w której dziś funkcjonujemy. W rzeczywistości tej coraz większego znaczenia nabiera chmura (*cloud*), jako pojęcie ze świata informatyki, związane z przechowywaniem i przetwarzaniem informacji w zdalnych serwerach. Metafora „chmury” w planowaniu strategicznym skłania do strategicznej reinterpretacji pojęć, związanych z rozwojem terytorialnym, w taki sposób, by pojęcia te odzwierciedlały nowy typ relacji sieciowych, charakterystycznych dla globalizującego się świata.

Koncepcja priorytetów Strategii w postaci „chmur” obejmuje następujące elementy:

- Mieszkańcy
- Bezpieczeństwo,
- Współpraca,
- Mobilność
- Kształcenie,

- Otwartość.

Oryginalność koncepcji chmur wiąże się także z tym, że nie są one identyfikowane zgodnie z powszechnie przyjętymi modelami analizy i planowania systemów terytorialnych, wyróżniającymi na ogół 3 elementy: kwestie społeczne, przestrzenne (w tym - środowiskowe) i gospodarcze.² Koncepcja chmur operuje zestawem pojęć / priorytetów „mobilnych”, nowatorsko integrujących kwestie w różny sposób odnoszące się do właściwości systemów terytorialnych.

Pewien niedosyt budzi usytuowanie w proponowanym systemie pojęć, związanych z szeroko rozumianym środowiskiem przestrzennym. Zagadnienia środowiskowe nie są eksponowane, a - wrażliwe współcześnie – pojęcie „środowisko” nie jest obecne w systemie chmur. Odnosi się to także do „ładu przestrzennego” i „relacji funkcjonalno-przestrzennych w obszarze metropolitalnym”. Nie ma tych pojęć wymienionych explicite, choć można domyślić się, które elementy ujmują wzmiankowane problemy. W Ocenie, do zagadnień przestrzennych odniesiono się też poniżej, komentując chmurę Bezpieczeństwo, bo tam, jednym z pojęć / priorytetów, jest Przestrzeń.

Jak zaznaczono powyżej, istotą planowania strategicznego jest koncentrowanie wysiłków na priorytetach i tworzenie systemu proaktywnego, kreatywnego i elastycznego dialogowania organizacji ze zmiennymi wyzwaniami otoczenia, a także reagowania organizacji na te wyzwania. Powstaje tedy pytanie, czy wszystkie, licznie ujęte w „chmurach”, priorytety rzeczywiście mogą być zakwalifikowane jako interwencje o najwyższej wadze dla rozwoju Gdańska. Wydaje się, że priorytety są zbyt liczne, by pozwolić na koncentrację wysiłków Miasta w horyzoncie raptem 17 lat.

Bardzo atrakcyjna koncepcja napotka zapewne wiele przeszkód w fazie implementacji, kiedy rozpocznie się praca nad zoperacjonalizowaniem priorytetów i np. określeniem właściwości komórek organizacyjnych UMwG do zarządzania jakimś elementem tak stworzonej Strategii. Będzie to prawdziwe i pasjonujące wyzwanie, które zapewne pozwoli Miastu na stworzenie kolejnych, nowatorskich form pracy nad dokumentami programowymi.

Szczegółowe uwagi zawarto poniżej.

Chmura - Mieszkańcy

JAKOŚĆ ŻYCIA RÓWNE SZANSE
MIESZKAŃCY
BEZPIECZEŃSTWO WARTOŚCI

Komentarz:

² Por. też, odmienną od powszechnie przyjętej systematyki koncepcję autora: Noworól, A. (2007). Planowanie rozwoju terytorialnego w skali regionalnej i lokalnej. Wydawnictwo UJ. [<http://books.google.com/books?id=x5QtAMcn4PAC&pgis=1>]

- Chmura Mieszkańcy położona jest centralnie wśród pozostałych chmur, co trafnie oddaje znaczenie człowieka / obywatela / mieszkańca, czyli interpretację rozwoju w perspektywie humanistycznej.
- Pojęcia / priorytety tworzące chmurę Mieszkańcy nie budzą wątpliwości.
- Jednym z pojęć / priorytetów chmury Mieszkańcy jest dodatkowa chmura Bezpieczeństwo (por. komentarz poniżej), bardzo dobrze uzupełniająca i rozwijająca poruszaną problematykę.
- Proponuje się uzupełnić chmurę o pojęcie / priorytet dodatkowy: Otwartość. Pojęcie to stanowi odrębną chmurę i zasługuje na zaakcentowanie w chmurze Mieszkańcy, ze względu na wagę dla takich kwestii, jak: komunikacja społeczna, integracja społeczna, uczenie się nowych zachowań w społeczeństwie otwartym i środowisku sieciowym. Może warto też rozważyć jakąś formę odniesienia do chmur Mobilność i Kształcenie, w których także są odniesienia do poruszanych kwestii.

Chmura - Bezpieczeństwo

Komentarz:

- Chmura Bezpieczeństwo jest uszczegółowieniem jednego z pojęć / priorytetów chmury Mieszkańcy.
- Pojęcia / priorytety tworzące chmurę Bezpieczeństwo nie budzą wątpliwości, poza pojęciem Przestrzeń.
- Jednym z pojęć / priorytetów chmury Bezpieczeństwo jest Przestrzeń. Pojęcie to jest bardzo niejasne. Odnosić się może do kilku różniących się desygnatów, o dużym znaczeniu dla planowania rozwoju w skali subregionalnej i lokalnej, a więc do:
 - środowiska życia człowieka w znaczeniu otoczenia, które jest determinowane przez kapitał urbanistyczny, co koreluje np. z priorytetami: Zaufanie, Infrastruktura,
 - środowiska przyrodniczego w znaczeniu szerszym, które określają parametry jakości gleby, wód, powietrza i hałasu, a jeszcze szerzej – kwestie zmiany klimatu.

Jakkolwiek problemy te łączą się z sobą, wydaje się, że – w kontekście dalszych prac nad Strategią – rozdzielenie pojęcia Przestrzeń jest uzasadnione. Powstaje też pytanie, czy zagadnienia przestrzenne można redukować do wymiaru bezpieczeństwa. Przecież

Przestrzeń to także bogactwo terytorialne: dziedzictwo naturalne i kulturowe oraz krajobraz, jako identyfikator miejsc, wreszcie – stymulator endogenicznych aktywności m.in. gospodarczych. W opinii autora, Przestrzeń zasługuje na odrębną chmurę.

Chmura - Współpraca

MIĘDZYPOKOLENIOWA
MIĘDZYSEKTOROWA METROPOLITALNA
WSPÓŁPRACA
TOŻSAMOŚĆ ODPOWIEDZIALNOŚĆ
SOLIDARNOŚĆ WŁĄCZANIE
WSPÓLNOTA WYMIANA INFORMACJI
WSPÓŁDECYDOWANIE

Komentarz:

- Chmura Współpraca jest świetną koncepcją łączenia kwestii rozwoju kapitału społecznego i zarządzania terytorialnego.
- Pojęcia / priorytety tworzące chmurę Współpraca nie budzą wątpliwości.
- Proponuje się wziąć pod rozważenie, uzupełnienie chmury o pojęcie / priorytet dodatkowy: Współpraca międzynarodowa.

Chmura - Mobilność

ZAWODOWA
SPOŁECZNA AKTYWNA
MOBILNOŚĆ IDEI
KOMUNIKACJA ZBIOROWA PORT
DROGI INTERNET IMIGRACJA
INFRASTRUKTURA INNOWACJE

Komentarz:

- Chmura Mobilność łączy zagadnienia społeczne i demograficzne oraz infrastrukturalne.
- Pojęcia / priorytety tworzące chmurę Mobilność nie budzą wątpliwości.
- Proponuje się wziąć pod rozważenie, uzupełnienie chmury o pojęcie / priorytet dodatkowy: Migracja wiedzy, w znaczeniu ściągania do Gdańska osób wykształconych.

Chmura - Kształcenie

Komentarz:

- Chmura Kształcenie integruje zagadnienia związane z edukacją i pro-przedsiębiorczymi zachowaniami społecznymi. To ważna próba połączenia problematyki kapitału ludzkiego i społecznego.
- Pojęcia / priorytety tworzące chmurę Kształcenie nie budzą wątpliwości, szczególnie, że odnoszą się łącznie do problemów zidentyfikowanych przez autora, jako wymagającej szczególnej uwagi w Strategii. To obszary, w których konkurencyjność Gdańska jest relatywnie niższa niż innych miast metropolitalnych.

Chmura – Otwartość

Komentarz:

- Chmura Otwartość integruje wiele obszarów tematycznych, a w szczególności elementy kapitału gospodarczego, ludzkiego i społecznego.
- Pojęcia / priorytety tworzące chmurę Otwartość nie budzą wątpliwości.
- Postuluje się jakąś formę powiązania z chmurami: Mieszkańcy, Mobilność i Kształcenie.

Zakończenie

Podsumowując przedstawione analizy, rekomendacje i rozważania, należy zauważyć, że prowadzone dotychczas prace nad Strategią Rozwoju Gdańska 2030 Plus mają silną podstawę analityczną i reprezentują wysoki poziom metodyczny i merytoryczny. Zajmujące się Strategią osoby i służby miejskie wykorzystały dostępne dane statystyczne, przeprowadziły odpowiednie badania społeczne oraz wdrożyły proces dialogu społecznego, co pozwoliło ujawnić zarówno zobiektywizowany stan rzeczy, jak i postawy mieszkańców, dla których przecież Strategia jest opracowywana. Wreszcie, sformułowano koncepcję priorytetów strategicznych w postaci „chmur”, w której ujęto najważniejsze, zdaniem autora, problemy rozwojowe Gdańska.

W niniejszym opracowaniu przedstawiono autorskie ujęcie analizowanych 6 obszarów funkcjonowania Gdańska oraz przedstawiono niezależne oceny i rekomendacje. Rekomendacje te skonstruowano w oparciu o własne wnioski i diagnozy wymienionych obszarów, przedstawione w formie analiz SWOT. Rekomendacje autora są zbieżne z postulatami miejskich priorytetów strategicznych, wskazują jednak – uzasadnioną logicznie – hierarchię postulowanych interwencji publicznych, która może nadać Strategii bardziej przejrzystą i łatwiejszą do zoperacjonalizowania strukturę.